

**Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы
арасындағы энергетика саласындағы ынтымақтастық жөніндегі
өзара түсіністік туралы
МЕМОРАНДУМ**

Комиссияның Кеңеске және Еуропа Парламентіне 2003 жылғы 13 мамырдағы кеңейтілген Еуропалық Одаққа, оған көрші елдер мен әріптес елдерге арналған энергетикалық саясатты әзірлеу туралы хабарламасын назарға ала отырып,

2005 жылғы 8 наурыздағы Еуропалық стратегияның тұрақты, бәсекеге қабілетті және қауіпсіз энергетика жөніндегі жасыл кітабын назарға ала отырып,

Брюссельде 2006 жылғы 23-24 наурызда басқалардың арасынан Каспий өңірінен газ жеткізудің жаңа бағыттарын ашудың маңыздылығын баса айтқан Еуропа Кеңесінің тұжырымын назарға ала отырып,

Мына мәселелер бойынша: Каспий жағалауындағы елдерде, сондай-ақ олармен шектесетін елдерде өңірлік энергетикалық нарықтарды дәйекті түрде дамытуды қолдауға; жаңа инфрақұрылымдарды қаржыландырудың тартымдылығын арттыруға; энергетикалық тиімділіктің стратегиялары мен бағдарламаларын іске асыруға; тиісті энергетикалық нарықтар мен Еуропалық Одақ арасындағы дәйекті ықпалдастық жолындағы прогреске жәрдемдесуге, өзара мүдделер тұрғысынан келісімге келген қатысушылар Еуропалық Одақпен, Каспий жағалауындағы елдермен сондай-ақ көршілес елдермен арадағы энергетикалық ынтымақтастық мәселелері бойынша 2004 жылғы 13 қарашада Бакуде өткен министрлік конференциясының тұжырымдарын ескере отырып,

Министрлік конференциясының нәтижесінде: құқықтық, реттеуші және институционалдық негіздерді үйлестіру; өндірістің, энергия тасымалдау мен жеткізудің қауіпсіздігін және сенімділігін арттыру; тұрақты даму; инвестициялар тарту мен жобаларды дамыту салаларын қамтитын өңірлік деңгейдегі төрт жұмыс тобы құрылғанын ескере отырып,

энергия ресурстарын жеткізудің қауіпсіздігін арттыру мен энергияға сұранымды алдын ала болжау үшін энергетикалық сектордағы ынтымақтастықты нығайту жөніндегі Еуропалық Одақтың мен Қазақстан Республикасы өзара мүдделілігі, Каспий өңіріндегі газ және мұнай өнімдерін өндіруші ретінде Қазақстанның негізгі рөл атқаратынын мойындай отырып,

энергетикалық сектор Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуында стратегиялық мәні бар сала болып табылады, сондай-ақ сыртқы табыстың нақты және ықтимал көздерін құрайды. Еуропалық ішкі энергетикалық нарықтармен үйлесімділікті нығайту және халықаралық қаржы мекемелері мен жеке сектор үшін реттеуші және инвестициялық тартымдылықты тұрақтандыру тұрғысынан алып қарағанда едәуір артықшылықтар, ресурстық базаны одан әрі дамыту мен ішкі және өңірлік байланыстарды нығайтуға мүмкіндік беретінін ескере отырып,

Еуропалық Одақпен кеңейтілген энергетикалық ынтымақтастық өңірлік ынтымақтастық әлі қамтымаған, сондай-ақ өзара мүддені білдіретін мәселелерді неғұрлым анық қамтитын салаларға ерекше көңіл бөлер еді. Ол сонымен қатар Каспий теңізімен мұнай тасымалдау кезіндегі қауіпсіздік пен экологиялық аспектіні қамтитынын ескере отырып,

Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы Орталық Азиядан Еуропалық Одақтың нарықтарына көмірсутекті ресурстарды тасымалдауды дамыту саласында ынтымақтасатын болады,

Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы бәрін қамтитын және теңдестірілген тәсілді қабылдау қажеттілігін мойындай отырып, және ортақ мүддені білдіретін көптеген мәселелердің қазірдің өзінде өңірлік деңгейде шешіліп жатқанын ескере отырып, тиісінше энергетикалық қауіпсіздік пен өнеркәсіптік ынтымақтасты артыруға қатысты екі жол картасын жасау мәселесі бойынша ынтымақтасуға дайын екенін білдірді.

1. Энергетикалық қауіпсіздікті нығайтуға арналған жол картасы

1.1. Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы энергетикалық қауіпсіздіктің мәні болып табылатын барлық энергия көздерін өндіруді, өңдеуді, тасымалдауды және пайдалануды ынталандыра алатын бағыттарды дамыту туралы ақпаратпен ұдайы алмасып отырады.

1.2. Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы ықтимал болашақ дамуды, атап айтқанда Еуропалық Одақтың ішінде энергетикалық сұраныс бойынша ең ықтимал келешек үрдістер ретінде энергия тасымалдау жүйесі мен өндіріс көлемін кеңейту жөніндегі жоспарларды қамтитын өзара түсіністік тұрғысындағы іс-шаралар бағдарламасы бойынша ұдайы кеңесіп отырады.

1.3. Еуропалық Одақ үшін – оның энергетикалық ресурстарын әртараптандырудың маңыздылығы тұрғысынан алғанда, ал Қазақстан Республикасы үшін энергетикалық нарықтар мен энергетикалық сымдардың, екі жақ ортақ мүдделерде (мысалы, Одесса-Броды-Плоцк мұнай құбыры) жаңа энергия тасымалдау инфрақұрылымдарын құру және дамыту үшін тиісті жағдайларды қамтамасыз етуге және қажет кезінде

қолданыстағы инфрақұрылымдарды жаңғыртуға жәрдемдесуге ынтымақтасатын болады. Теңіз қауіпсіздігі, атап айтқанда навигациялық жолдарды белгілеу мәселелерін көтеру осы жол картасы шеңберінде қолдауға ие болар еді.

1.4. Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы осы Меморандумның түпмәтініндегі нақты орындалған жұмыс туралы қысқаша есеп дайындауда ынтымақтасатын болады.

2. Өнеркәсіптік ынтымақтастықты нығайтуға арналған жол картасы

Қазақстандағы энергетикалық секторға келешек инвестициялар тартудағы жалпы мүдделілікті мойындай отырып, Еуропалық Одақ мен Қазақстан Республикасы

- бірлескен конференциялар мен семинарлар сияқты іс-шаралар арқылы қазақстандық және еуропалық энергетикалық сектордың компаниялары арасындағы ынтымақтастыққа жәрдемдесуге,

- баламалы энергия көздерін, сондай-ақ экологиялық таза және ресурсты сақтайтын технологияларды дамытуға және енгізуге,

- қазақстандық энергетикалық сектордың тартымды болуына мүдделі және сонымен айналысатын еуропалық компаниялармен бірге инвестициялық ахуалды барынша тартымды ететін қолайлы мүмкіндіктерін зерделеуге,

- төменнен жоғары және жоғарыдан төмен қарай жүретін, сондай-ақ энергия тиімділігі, энергия қорғалуы мен жаңғыртылмалы энергия салаларында, соның ішінде баламалы көздерді, сондай-ақ экологиялық таза және ресурс сақтайтын технологияларды дамыту мен енгізу есебінен өнеркәсіптік ынтымақтастықтың ілгері басуы үшін мүмкіндіктерді зерттеуге келісті.

3. Қорытынды ережелер

Мамандандырылған сараптама жүргізу қажет болған жағдайда Еуропалық Одақтың техникалық көмегі Өзара түсіністік туралы осы меморандумның шеңберінде іс жүзінде қолдау есебінде пайдаланылуы мүмкін.

Осы құжат тек қана саяси ниеттен тұратын құжат болып табылады және құқықтық міндеттемелерден тұрмайды.

Ағылшын және қазақ тілдерінде 2006 жылғы 4 желтоқсанда Брюссель қаласында жасалды.

ЕУРОПАЛЫҚ ОДАҚТЫҢ
АТЫНАН

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
АТЫНАН